

ANKARA 20 (A.A.)
23—İkinci Teşrin—1940 tari-
hinden beri devam eden ve her
üç ayda bir hükümet kararı-
na göre Büyük Millet Meclisi
tarafından uzatılan Orfi İdare
bu kere altı ay daha uzatılmış-
tır.

Bugün Şemsettin Günaltay'ın
riyasetinde toplanan Büyük
Millet Meclisi umumi heyeti
Hükümet tarafından gönderilen
ve Orfi İdarenin altı ay daha
uzatılmasını isteyen tezkeresini
görüşmüş ve ittifakla kabul et-
miştir.

Buna göre, İstanbul, Edirne,
Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale
ve Kocaeli'nde Orfi İdare al-
tı ay daha uzatılmış bulunmak-
tadır.

Hazırlayan : Nihad ULUKAYA

Alman Reich'i Fuhre'r Şanşö-
yesi
BERLIN
Türkiye ile Almanya arasın-
da samimi ve hakiki dostluğun
tevhir eden muahedenin imzası
münasebetiyle Ekselansınıza
tam memnuniyetimin ifadesini
bildirmekle bilhassa bahtiyar-
ım.

Bugün iki memleketimiz ve
milletlerimiz, karşılıklı bir it-
minat devresine daima orada kal-
mak kat'i azmiyle giriyorlar.
Bu mes'ut fırsattan bilistifa-
de, size dostluğumuzun bütün te-
minatını yolluyorum, Bay Şan-
söyle.

Ankara 18-Haziran-1941
İsmet İNÖNÜ
Adolf Hitler tarafından Rei-
sicumhurumuz İsmet İnönü'ye

İki memleketimiz arasındaki
samimi dostluğu tevhir eden Al-
man — Türk muahedesinin im-
zası münasebetiyle, benim de
bu muahedenin akdinden dola-

der ve ben de size aynı dostlu-
ne hislerimi en hareketli bir su-
retle tekrarlarım.

Berlin 19-Haziran-1941
Adolf HITLER

Türk-Alman andlaşması piyasayı hareketlendirdi

ÜÇ gün önce Ankara'da imzalanan Türk - Alman dostluk and-
laşması piyasa üzerinde de mühim tesir yapmış ve ithalat ve ihraca-
at tüccarlarını harekete geçirmiştir.

İthalat ve ihracaat tüccarları andlaşmanın imzalanmasından
sonra bilhassa Tuna nehri üzerinden yapılacak ticaret hareketle-
rine katılmaya karar vermişler ve bu husus için Hükûmete mül-
racaat etmişlerdir.

Diğer taraftan andlaşma altın fiyatları üzerinde de tesir etmiş
ve altın fiyatları üzerinde mühim düşüşler kaydedilmiştir.

Altın borsasında dün Reşadiye altını 25.25, TL. külçe altın ise
320 kuruştan satılmıştır.

KITAPLAR

Pedagojide ihtilâl

PROF. İsmayil Hakkı Baltacıoğlu dünya peda-
gojisine yepyeni ışıklar saçan bir kitap yayınladı.
Yazar, 1912'de yayınladığı İçtimai Mektep adlı e-
serinin önsözünde, uygulamayı başka bir esere bı-
raktığını yazmıştı. İçtimai Mektep Baltacıoğlu'nun
eğitim felsefesini bütünüyle açıkladığı kitabıdır.
Yetmişdokuz yıllık ömrünün altmış yılını eğitim
konusuna veren yazar bu felsefeyi yıllarca hayatı-
nın potasında yoğurmuştur. Son kitabı olan Peda-
gojide İhtilâl bu uzun deneyin ürünüdür

ğer eğitim bu verimi veremli -
yorsa eğitim değildir. Verimi
meydana getiren nedenler üç-
tür: Kişilik anlayışı, çevre an-
layışı, çalışma anlayışı. Bu üç
neden anlayışındaki yanlışlık
verimi aksatır. Verimsizliği doğ-
ğurur. Eğitimin diğer bir ilke-
si de başlatma ilkesidir. Eğitim,
kişiliği bütün olarak kazandı-
rmak değildir. Yalnız bir başlat-
madır. İşte, Baltacıoğlu'nun e-
ğitim felsefesinin ilkeleri bu
beş kaynağa dayanır. Bu kay-

nın bu ilkeler karşısındaki du-
rumunu şöyle anlatıyor: «İçti-
mai Mektep prensipleri ne
Türk okullarında, ne de dünya
okullarında tüm olarak uygula-
lanmakta olan eğitim prensip-
leri bu beş prensibin hepsi ya
da en aşağı, bir kaç tanesi ile
zıddır. Ben o kamdayım ki, dü-
nya okulları eğitimin bu üniver-
sal prensiplerine uygun olarak
çalışmayı bilmedikleri içindir
ki randımanlarını görevlerinin
tersine vermekteler». Bu
şartlarda yetişecek bir gençlik
en yakın çevresi üzerinde bile
etki yapamayacaktır. Yazar,
Türkiye'de okulun, öğretmenin
durumunu da kesinlikle açıkla-
yor: «Yüzlerce köyde ilkokul
gördüm. Acı olan gerçek şu -
dur: Köyde ilkokul açıldıktan
sonra okul çevresinde hemen
hiç bir değişiklik olmuyor, köy
lüler yine yıkınamıyorlar, yine
elleriyle yiyorlar, yine tezeği
dizlerinde kırıyorlar. Demek o-
luyor ki ilkokul, en yakın sos-
yol çevresi olan köy üzerinde
bile hiç bir etki yapamamıştır.
Niçin?... Öğretmeni tanımyo-
ruz. O, gelişmeye muhtaç oldu-
ğu gibi hürriyete de muhtaçtır.
Öğretmen sabahın akşamına ka-
dar sandalyasının üzerinde ma-
kına gibi çalışacak ufak bir
memur değildir. O, insan yetiş-
tiren bir sanatçısıdır».

YAZAN:

Haldun ÖZEN

anlayıştır. Bu felsefe sistemine
yeniliğini veren, her şeyden ev-
vel, Baltacıoğlu'nun kişilik an-
layışdır. Büyüklük eğitimi bu te-
zini Uluslararası Sosyoloji Der-
neği'nin XV'inci Genel Kurulu'na
sunduğu Conception Socio-
Psychologique de la Personnalité
te adlı bildirisinde de savun-
muştur. Hıllmi Ziya Ülken'in
Sosyolojinin Problemleri adlı
kitabında açıkladığına göre; bu
tez, aynı kaynaktan çıkarmak
isteyerek çözümleyen fonctio-
naliste bir kuramdır.

Bu felsefenin temelinde ya-
tan ikinci anlayış verim anlayı-
şıdır. Ekonomik verimi de için
bu halde toplumsal de-
ğeri olan her türlü verim . E-

naklardan beş evrensel ilke çı-
kar :Adam yetiştirmek insanla-
ra ulusunun kültürünü, zaman
nın tekniğini kazandırmak de-
mektir (kişilik ilkesi). Adam
yetiştirmek için yapılacak ilk
iş adamın yetişeceği çevreyi
var etmektir (çevre ilkesi). A-
dam, ulusunun kültürünü, zama-
nının tekniğini çevreleri i-
çinde yaşayarak yetişebilir (ya-
raticı çalışma ilkesi). Adam kül-
tür, teknik çevreleri içinde ya-
şayarak toplumsal verim ve-
rerek yetişebilir (verim ilkesi).
Adam yetiştiricilerin işi insan-
ları kültürlüştürmeye, toplum-
sallaştırmaya başlatmaktır (baş-
latma ilkesi).

Baltacıoğlu dünya okulları

Halbuki biz yarını omuzları
üzerinde taşıyabilecek kadar
sağlam bir gençlik istiyoruz.
Bizim pedagojimiz, atom devri
ne yakışan yaratıcı insanı, ya-
raticı Türk'ü yetiştirecek bir
pedagoji olmalıdır. Ne yazık ki
Tanzimat'tan, hele Meşrutiyet-
ten bu yana uyguladığımız pe-
dagoji bir okutma, ezberletme
(Sonu 5 nci sayfada)

(Dürckheim ile Bergson arasındaki
derin tezadı, kişiyi ve toplumu)

Amerikalı eğitimcilerden Fay
Kirby, Türkçesi Türkiye'de köy
Enstitüleri adıyla yayımlanan
değerli doktora tezinde Baltacıo-
ğlu için şunları yazıyor :
«Baltacıoğlu pek haklı olarak
gördü ki, Türk eğitimcilerinin
Batı tarihindeki hataları tekrar-
lamasına lüzum yoktur... Baltacıo-
ğlu, Batı eğitim düşünce-
sindeki hataları derhal sezdi ve
Batı usullerini hem pedagojik
yönden, hem de ekonomik yön-
den tenkit etti... Entellektüel-
list eğitim görüşünü, daha Köy
Enstitüleri gelmeden çok ev-
vel, İsmayil Hakkı Baltacıoğlu
yıkması bulunuyordu... Baltacı-
oğlu Türk pedagojisinin babası
ve uluslararası ölçüde bir pe-
dagoji düşünürü olarak tanı-
maya hak kazanmıştır.»

Kirby'yi bu hükümleri verme-
ye götüren neden, hiç şüphesiz
yok ki, Baltacıoğlu'nun İçti-
mai Mektep adlı kitabıyla eği-
tim felsefesine getirdiği yeni

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanhisi

Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTOZN0300101